

Stimuleringsregeling Duurzame Energie (SDE+) & Innovatie samen met MKB

Lennart van der Burg MSc

1
13 januari 2015
Voor intern gebruik
TNO en MKB

Voorlichtingsfilm SDE+

Wilt u snel weten of u gebruik kunt maken van de SDE+, wat het u kan opleveren en hoe u subsidie kunt aanvragen?

Bekijk dan deze voorlichtingsfilm over de SDE+. De informatie in deze film is gebaseerd op SDE+ 2014. Het principe van de regeling is in 2015 gelijk gebleven. Wel is de regeling inhoudelijk wat aangepast en uitgebreid en zijn er dit jaar 9 indieningsfases in plaats van 6.

Via de SDE+ kunt u subsidie aanvragen voor de productie van:

- hernieuwbare elektriciteit
- hernieuwbare warmte of gecombineerde opwekking van hernieuwbare warmte en elektriciteit
- hernieuwbaar gas

U kunt tot tot 17 december 2015 17:00 uur een aanvraag indienen. Meer informatie over de SDE+ 2015 vindt u in de brochure 'SDE+ 2015'. Deze vindt u onderaan de pagina ['Stimulering Duurzame Energieproductie \(SDE\)'](#).

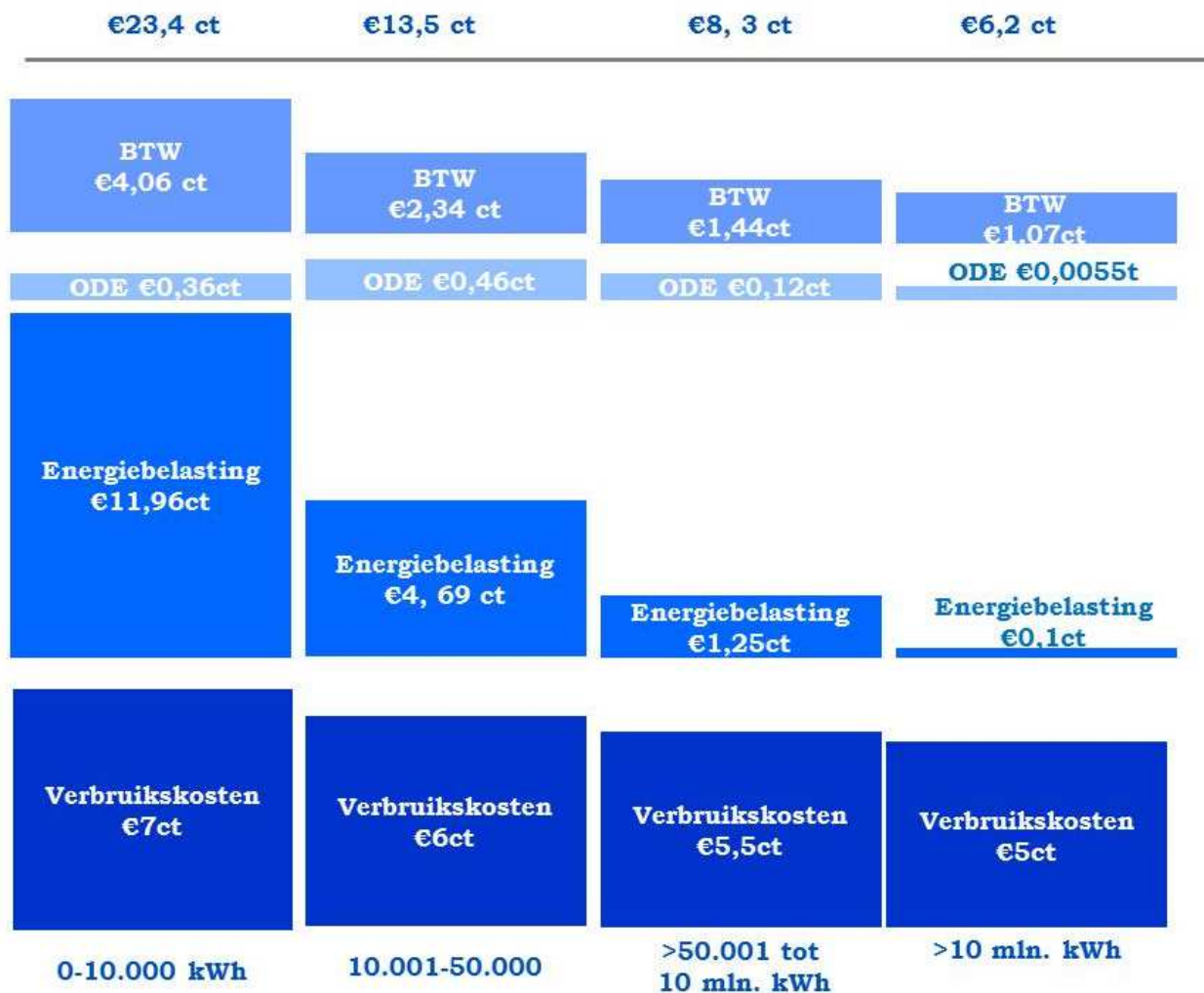

> Voorlichtingsfilm SDE+

Klein verbruiker in
hoogste schaal...

...en bespaart
daarom ook
Meer met zonne
energie
dan midden- en
grootverbruikers...

SDE 2015

Fase	Datum openstelling	Fasebedrag (€/kWh)	Fasebedrag hernieuwbaar gas (€/kWh)	Fasebedrag wind op land overgangsregeling (€/kWh)
1	31 maart, 9:00 uur	0,070	0,055	0,0875
2	20 april, 17:00 uur	0,080	0,063	0,1000
3	11 mei, 17:00 uur	0,090	0,071	0,1125
4	1 juni, 17:00 uur	0,100	0,079	0,1125
5	22 juni, 17:00 uur	0,110	0,086	0,1125
6	31 augustus, 17:00 uur	0,120	0,094	0,1125
7	21 september, 17:00 uur	0,130	0,102	0,1125
8	12 oktober, 17:00 uur	0,140	0,110	0,1125
9	9 november, 17:00 uur	0,150	0,118	0,1125
Sluiting 17 december 2015, 17:00 uur				

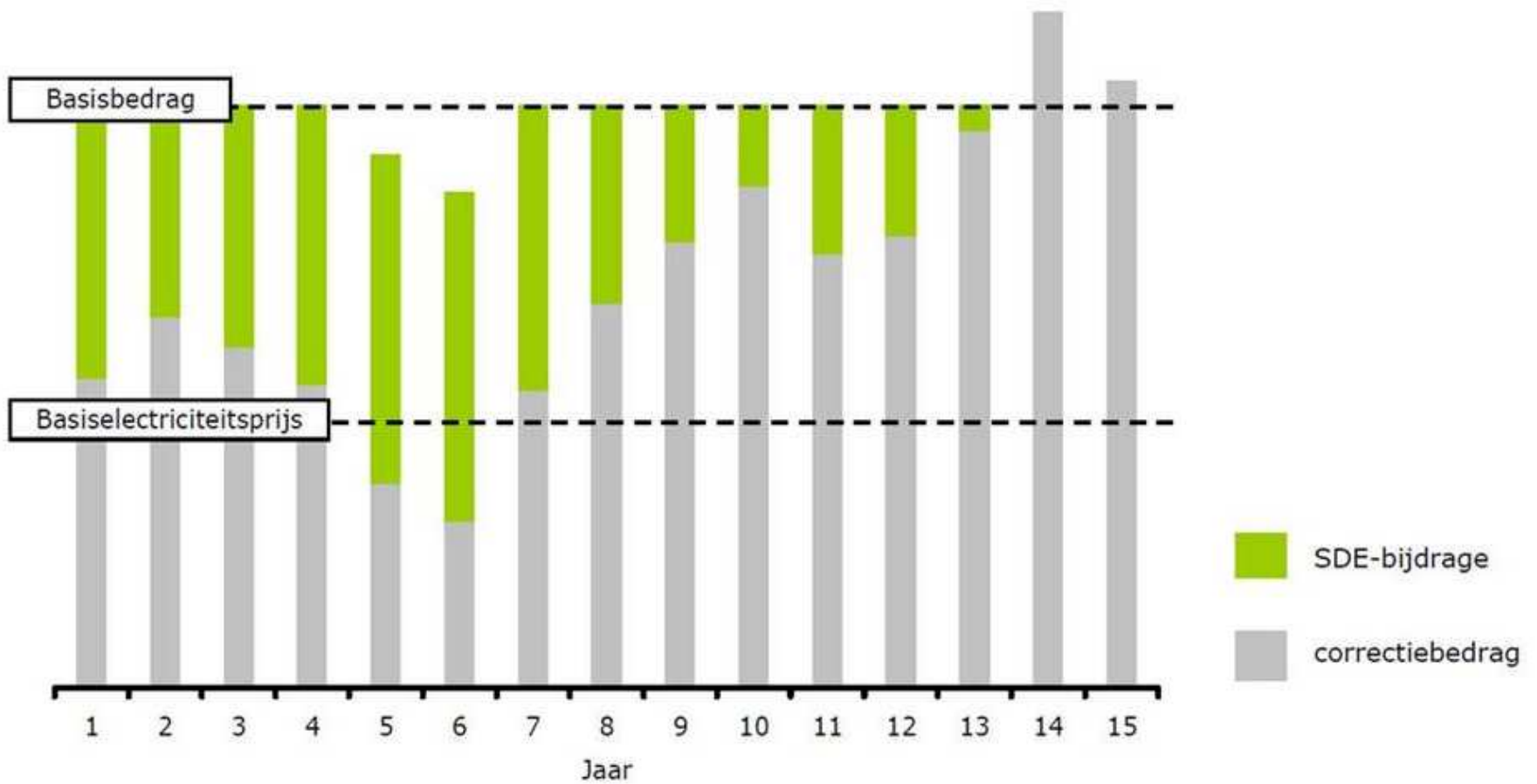
Tabel: SDE+ 2015 aanvragen per 27 augustus 2015 17.00 uur

Categorie	Aantal vragen	Max. aangevraagd budget
<i>Hernieuwbare elektriciteit</i>		<i>(miljoen euro)</i>
Windenergie	103	
Zon-PV	380	
Biomassa	1	
Waterkracht	1	
Totaal hernieuwbare elektriciteit	485	1.830,6
<i>Hernieuwbare warmte én WKK</i>		<i>(miljoen euro)</i>
Biomassa	136	
Geothermie	6	
Zonthermie	8	
Totaal hernieuwbare warmte én WKK	150	4.221,4
<i>Hernieuwbaar gas</i>		<i>(miljoen euro)</i>
Groengas	11	
Totaal hernieuwbaar gas	11	608,1
Totaal SDE+ 2015	646	6.660,1
waarvan gehonoreerd	169	2.820,8

NB 1. In de tabel worden afgeronde waarden getoond. De som van de getoonde individuele waarden

kan daarom afwijken van het totaal.

NB 2. In dit overzicht is de maximale budgetclaim weergegeven van de aanvragen

Rekenvoorbeeld SDE+ bijdrage – Zon-PV $\geq$ 15 kWp

Basisbedrag fase 1 (vrije categorie)	7,0 €ct/kWh
Basisbedrag fase 9	14,1 €ct/kWh
Voorlopig correctiebedrag 2015	4,5 €ct/kWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2015 fase 1	$7,0 - 4,5 = 2,5$ €ct/kWh = 25 €/MWh
Voorlopige bijdrage SDE+ 2015 fase 9	$14,1 - 4,5 = 9,6$ €ct/kWh = 96 €/MWh
Maximum aantal subsidiabele vollasturen	1.000
Maximale subsidiabele jaarproductie bij een installatie met een vermogen van 200 kWp	$200 * 1.000 = 200.000$ kWh = 200 MWh
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2015 bij aanvraag fase 1	$25 * 200 = € 5.000,-$
Voorlopige jaarlijkse bijdrage SDE+ 2015 bij aanvraag fase 9	$96 * 200 = € 19.200,-$

Bij een aanvraag voor zon-PV $\geq$ 15 kWp hoeft u geen productieraming (= vermogen * vollasturen) op te geven. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland gaat in uw beschikking uit van het maximum aantal subsidiabele vollasturen (1.000).

Wijzigingen 2015

- › **9 i.p.v. 6 fasen**
- › **Extra categorieën o.a.**
  - › meestook van biomassa in kolencentrales,
  - › ‘Wind op verbindende waterkeringen’ (windturbines op dijken) en
  - › voor vervanging van windturbines.
- › **Winddifferentiatie** op basis van in vier windsnelheidscategorieën.
- › Basis energie prijs van 4,4 cnt naar 3,5 cnt kWh (2015)
- › Voorlopig correctiebedrag van 5,4 cnt naar 4,5 cnt kWh (2015)
- › **'banking' max 25%**

Categorie	Energie drager	Advies basisbedrag SDE+ 2016	Vollast-uren	Advies basisbedrag SDE+ 2015
Fotovoltaïsche zonnepanelen, ≥ 15 kWp en aansluiting $>3 \times 80A$	E	0,137	950	0,141

	Eenheid	Advies SDE+ 2016
Basisbedrag	[€/kWh]	0,137
Basisprijs SDE+ 2015	[€/kWh]	0,035
Basisprijspremie (inbegrepen in basisbedrag)	[€/kWh]	0,002
Definitief correctiebedrag 2014	[€/kWh]	0,044
Berekeningswijze correctiebedrag	APX (tussen 8 en 23 uur) x onbalansfactor	

Concept bedragen SDE+ 2016

- › De gemiddelde jaarlijkse productie is aangepast van 1000 naar 950 kWh/kWp als gangbaar gemiddelde voor huidige nieuwe systemen.
- › De minimumprijs is per 1 april 2014 aangepast op basis van prijsontwikkelingen in de markt, van 0,56 €/Wp naar 0,53 €/Wp;
- › Onderhouds- en beheerkosten bedragen van 17 euro per kWp,
- › Prijsdaling van ongeveer 5% per jaar voor modules en 2,5% per jaar voor omvormers (0,15 €/Wp), installatiemateriaal en arbeidskosten
- › In dit conceptadvies uit van een prijsniveau in 2017 van ongeveer 1010 €/kWp

Innovatie kansen MKB

Intro

MKB
Tools

SBIR

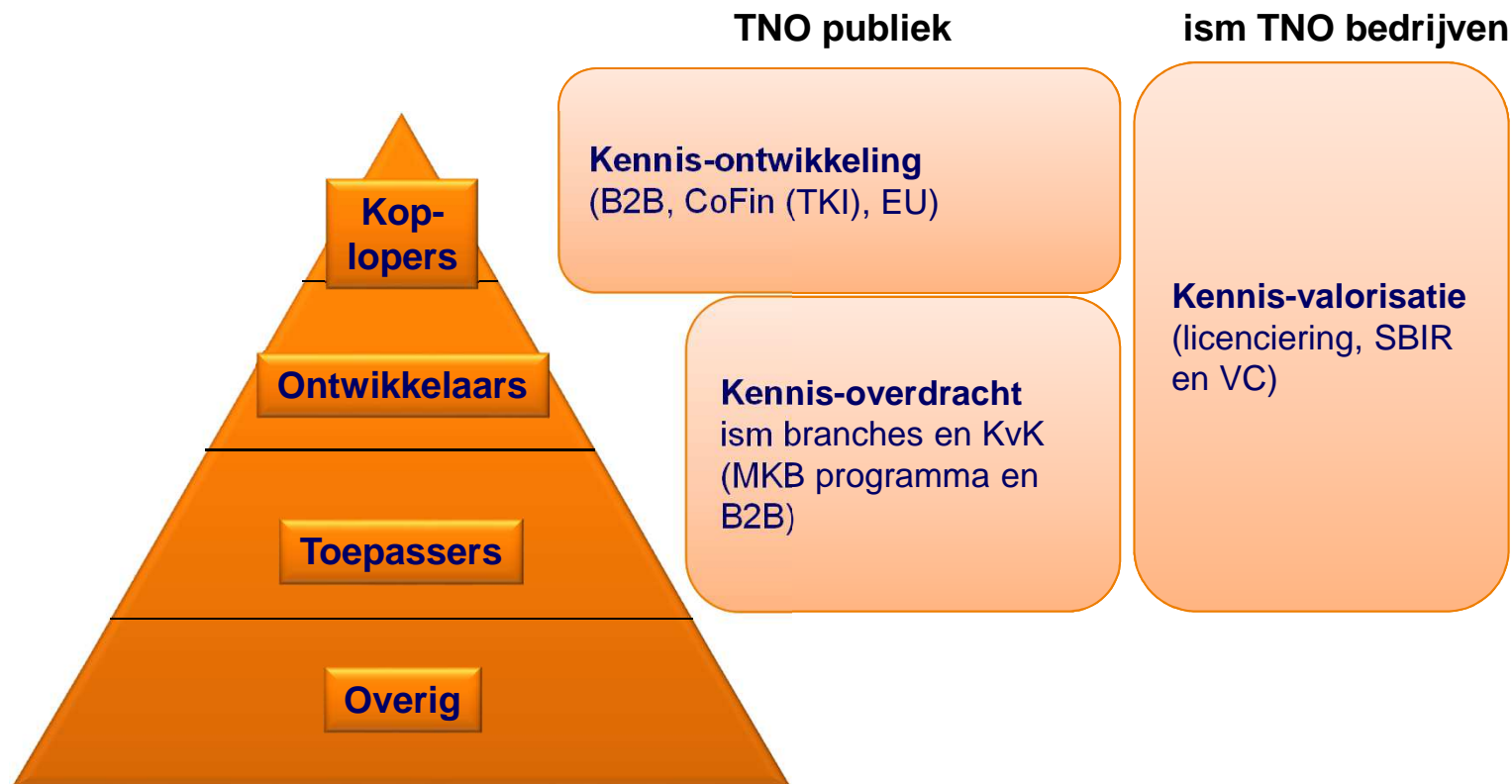
TC

BIA

Challenge

KvK

Box 1

Focus MKB programma

- › Topsector HTSM (nieuwe materialen, sensoren, big data, ICT, semicon, etc) zie de roadmaps op <http://www.hollandhightech.nl/htsm/Roadmaps/>
- › Topsector Agrofood (voedselindustrie)
- › Topsector energie (verduurzaming)
- › Cross overs van een willekeurige markt richting bovenstaande inhoudelijke onderwerpen wordt gestimuleerd

Intro

**MKB
Tools**

SBIR

TC

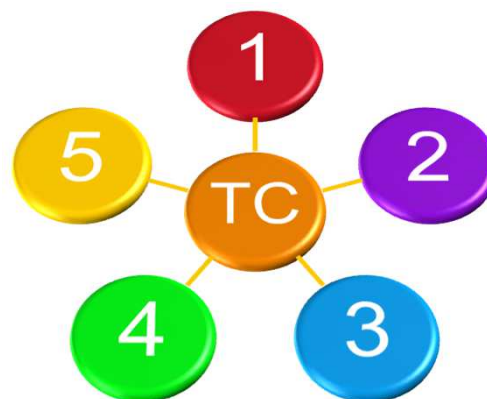
BIA

Challenge

KvK

Box 1

TNO MKB programma: **Technologie Cluster**

- › **5 MKB**
- › Ondersteuning branche
- › Afsluiting met mini-symposium grotere groep MKB
- › Looptijd **6 maanden**
- › Maximale financiële omvang project is **50 kEUR**.
- › Per MKB 2 kEUR bijdrage, minimaal 5 MKB deelnemers

Intro

**MKB
Tools**

SBIR

TC

BIA

Challenge

KvK

Box 1

TNO MKB programma: **Branche Innovatie Agenda**

- › Samen met branche innovatiebehoefte, -kansen, -knelpunten in kaart brengen
  - Omvang max **80 keuro**, 25% bijdrage branchevereniging
  - Looptijd **12 maanden**
    - Workshops met leden
- › Programma gericht op koplopers en technologie toepassers
- › Resultaat/vervolgtrajecten:
  - Kennisoverdracht: Technologie Clusters
  - Kennisontwikkeling: TNO Cofinanciering

14
13 januari 2015
Voor intern gebruik
TNO en MKB

TNO innovation
for life

L.N. (Lennart) van der Burg
Business Developer
Smart & Sustainable Energy Systems

T +31 (0)88 866 18 87
M +31(0)64 395 46 85
E Lennart.vanderburg@tno.nl

[Disclaimer](#)

TNO innovation
for life